

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

**AUDITO ATASKAITA
DĖL KĖDAINIŲ RAJONO LABŪNAVOS PAGRINDINĖJE MOKYKLOJE ATLIKTO
RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ**

2013 m. gegužės 6 d. Nr. K7- 12
Kėdainiai

Auditas atliktas vykdant
Savivaldybės kontrolierės Zitos Valiauskienės
2012-09-14 įsakymą Nr. K1-15

Auditą atliko
Vyr. specialistė Rūta Lukoševičienė
Vyr. specialistė Vilma Unikienė
Vyr. specialistė Angelina Gadeikienė

Su audito ataskaita galima susipažinti
Kėdainių rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.kedainiai.lt

IŽANGA

Ribotos apimties finansinis (teisėtumo) auditas atliktas vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2012 metų veiklos planu ir vykdant savivaldybės kontrolieriaus 2012-09-14 įsakymą Nr. K1-15. Auditą atliko kontrolės ir audito tarnybos vyriausiosios specialistės Rūta Lukoševičienė ir Vilma Unikienė, Angelina Gadeikienė.

Audituojamas subjektas – Kėdainių rajono Labūnavos pagrindinė mokykla, adresas: Barupės g. 1, Labūnava, Kėdainių r., identifikavimo kodas – 191020750. Mokyklos pagrindinė paskirtis – bendrojo ugdymo mokykla. Mokyklos pagrindinė veiklos sritis – švietimas, bendrasis pagrindinis mokymas. Mokykla turi Nociūnų skyrių. Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹ nuo 2012 m. rugsėjo 1 d. Kėdainių rajono Labūnavos darželio „Ąžuoliukas“ reorganizuotas prijungimo būdu prie Kėdainių rajono Labūnavos pagrindinės mokyklos. Mokykloje vidutinis darbuotojų skaičius – 51 darbuotojų, iš jų 33 pedagogai.

Audituojamu laikotarpiu Labūnavos pagrindinei mokyklai vadovavo direktorė Kristina Stanionienė. Ją atleidus iš pareigų, nuo 2012 m. liepos 1 d. laikinai eiti direktorės pareigas pavesta Ritai Karnilavičienei. Nuo 2013 m. sausio 1 d. ji paskirta mokyklos direktore. Vyriausiąja buhalterė dirbo Irma Balčiūnė, nuo 2012 m. rugsėjo 1 d. Gintarė Urbonavičienė.

Audituojamas laikotarpis – 2012 metai.

Audito tikslas – įvertinti biudžetinės įstaigos vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, savivaldybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2012 metų finansinių ataskaitų rinkinio tikrumo ir teisingumo.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus. Audito išvada neteikiama, nes atliekamas ribotos apimties finansinis (teisėtumo) auditas.

Ataskaita teikiama Labūnavos pagrindinei mokyklai, Savivaldybės administracijos direktoriui bei jos kopija Kėdainių rajono merui ir Kėdainių rajono savivaldybės tarybos kontrolės komitetui.

Ši ataskaita yra dalis išvados, teikiamos Kėdainių rajono savivaldybės tarybai dėl 2012 metų savivaldybės konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio bei dėl savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.

¹Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2012 m. kovo 30 d. sprendimas Nr. TS-67 „Dėl Kėdainių rajono Labūnavos darželio „Ąžuoliukas“ ir Kėdainių rajono Labūnavos pagrindinės mokyklos reorganizavimo sąlygų“.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinami Labūnavos pagrindinės mokyklos 2012 metų ataskaitų rinkiniai:

1. Finansiniu ataskaitų rinkinys:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenimis;
- 2012 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

2. Biudžeto ataskaitų rinkinys:

- Įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti ataskaita 2012 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.2) bendra ir atskirai pagal visus finansavimo šaltinius;
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita 2012 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.3);
- Mokėtinų ir gautinų sumų 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.4);
- Informacija apie išlaidų asignavimų valdytojų darbo užmokesčiui vykdymą 2012 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. B-1);
- Informacija apie išlaidų darbuotojų, išlaikomų iš biudžeto, kurių tarnybinis atlyginimas nustatomas pagal Lietuvos Respublikos vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimą Nr.511, darbo užmokesčiui vykdymą 2012 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.B-11);
- 2012 metų biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas.

Labūnavos pagrindinė mokykla vykdė švietimo ir ugdymo (Nr. 01) programą. Šiai programai įgyvendinti Kėdainių rajono savivaldybės taryba² skyrė 1486,7 tūkst. Lt:

- savivaldybės biudžeto lėšos savarankiškomis funkcijoms vykdyti – 538,3 tūkst. Lt;
- specialioji tikslinė dotacija mokinio krepšeliui finansuoti – 885,5 tūkst. Lt;
- pajamos gautos už atsitiktines paslaugas – 18,0 tūkst. Lt;
- pajamos gautos už patalpų nuomą – 2,0 tūkst. Lt;
- pajamos gautos už išlaikymą švietimo įstaigoje – 42,9 tūkst. Lt.

Faktiškai mokykla panaudojo 1459,1 tūkst. Lt. Daugiausiai išlaidų 80,7 proc. buvo panaudota darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui. Per 2012 metus mokykla neįsigijo ilgalaikio turto.

Auditas atliktas siekiant pakankamai užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome 100 proc. ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių bei sudarytų sandorių.

² Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2012-12-07 sprendimas Nr. TS-332 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2012 m. vasario 10 d. sprendimo Nr. TS-1 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės 2012 metų biudžeto tvirtinimo“ pakeitimo“

Auditui taikytas reikšmingumo lygis:

- 1 proc. visų kasinių išlaidų (1459,1 tūkst. Lt), t.y. 14,6 tūkst. Lt. Ši suma naudojama vertinant ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad biudžeto vykdymo ataskaitos, kuriose yra nurodytos kasinės išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.
- 1 proc. turto vertės likučių (900,0 tūkst. Lt), t.y. 9,0 tūkst. Lt. Ši nustatyta suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos ar jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus bei finansavimo sumas, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, buvo susipažinta su įstaigos organizacine struktūra ir veikla, iširta įstaigos apskaitos sistema, susipažinta su vidaus kontrolės aplinka, įvertintos rizikos, nustatytas reikšmingumo lygis ir svarbiausios audito sritys. Dalyvauta įstaigos metinėje inventorizacijoje stebėtojo teisėmis. Audito metu mes nevertinome vidaus kontrolės pasitikėjimo lygio, nes dėl mažo apskaitos darbuotojų skaičiaus tinkamas pareigų atskyrimas yra neįmanomas (ribotas). Audito įrodymai gauti atlikus pagrindines savarankiškas audito procedūras.

Įvertinus planavimo metu nustatytas rizikas, pasirinktos ilgalaikio turto ir išlaidų darbo užmokesčiui bei socialiniam draudimui audito sritys, kuriose buvo atliktos savarankiškos procedūros.

Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti, atsižvelgiant į audito tikslus, naudotos Valstybinio audito reikalavimuose patvirtintos audito procedūros: skaičiavimas (aritmetinio tikslumo patikrinimas), paklausimas (įrodymų gavimas pokalbio metu), patikrinimas (įrašu, dokumentu, materialaus turto tikrinimas), analitinės procedūros (tam tikru duomenų analizė).

Auditas buvo atliekamas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais² ir mūsų sukaupta audito patirtimi. Audito metu surinkta pakankamai įrodymu nepriklausomai finansinio (teisėtumo) audito nuomonei pareikšti.

² Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

AUDITO PASTEBĖJIMAI IR IŠVADOS

Audito metu nustatyti neatitikimai, kurie neturėjo reikšmingos įtakos visoms įvykusioms operacijoms:

Neatitikimai turto valdymo srityje:

Labūnavos pagrindinės mokyklos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės ir viešųjų pirkimų planas nepatalpinti mokyklos internetinės svetainės puslapyje.

Mokykloje ilgalaikio nematerialiojo ir materialiojo turto apskaita tvarkoma nesivadovaujant viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-uuju ir 13-uuju standartais (VSAFAS)³.

Patikrinus 2012 m. ilgalaikio turto apskaitos registrus nustatyta:

- ilgalaikiam materialiajam turtui nėra nustatyta likvidacinė vertė, atsižvelgiant į turto tikrąją vertę jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje;
- nesilaikant 12-uuju standartu³ nustatyto ilgalaikio materialiojo turto grupavimo, scenos meno priemonės (*pianinas*) priskirtos neteisingai ilgalaikio materialiojo turto grupei.

Mokykla pasirengė ir atliko materialinių vertybių inventorizaciją. Sukurtos kontrolės procedūros neužtikrino, kad inventorizacija vyktų pagal vyriausybės nustatytą tvarką⁴ bei vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS)³:

- inventorizacijos komisija nesudarė atskirų netinkamo naudoti turto inventorizavimo aprašų. Šis turtas įrašytas suvestiniuose inventorizacijos rezultatų žiniaraščiuose pagal sąskaitas;
- Neinventorizuotos skolos su valstybės biudžetu (VMI), su fondu (Sodra).

Kai kuriose apskaitos kortelėse buvo neteisingai nurodytos galutinio nusidėvėjimo datos (*baldų komplektas su vienviečiais stalais*), kai kuriam turtui buvo taikomos kitos nusidėvėjimo normos nei patvirtinta tarybos⁵ (*nematerialusis turtas*). Audito metu klaidos ištaisytos, ilgalaikio turto nusidėvėjimas perskaičiuotas.

Neatitikimai darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų srityje:

Labūnavos mokykloje darbuotojas dirba kūno kultūros mokytoju (20,78 pedagoginio krūvio) ir neformaliojo (sportinio) švietimo organizatoriumi (0,75 etato). Pagal mokykloje patvirtintą darbo laiko grafiką ir pateiktą pažymą, jis viršija darbo kodeksu numatytą darbo dienos trukmę.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso⁶ 147 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu⁷ nustatyta 5 darbo dienų savaitę su 2 poilsio dienomis. Darbo kodekso⁶ 144 straipsnio 5 dalis nustato, kad darbo dienos trukmė (kartu su pertrauka pailsėti ir pavalgyti) negali būti ilgesnė kaip dvylika valandų.

³Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 "Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo", 2008-07-16 įsakymas Nr. 1K-238 "Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 13-ojo standarto patvirtinimo";

⁴Lietuvos Respublikos vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais jo pakeitimais);

⁵Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2012-10-26 sprendimas Nr. TS-305 „Dėl ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiko nustatymo“;

⁶Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 2002-06-04 Nr. IX-926;

⁷Lietuvos Respublikos vyriausybės 2003-09-30 nutarimas Nr. 1195 „Dėl darbuotojų, kurių darbo pobūdis yra susijęs su didesne protine, emocine įtampa, darbo laiko sutrumpinimo tvarkos ir darbuotojų, kuriems nustatytas sutrumpintas darbo laikas, darbo apmokėjimo sąlygų patvirtinimo“.

Audito metu darbo ir poilsio laikas suderintas. Direktoriaus 2013 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. P1-11 nuo 2013 m. vasario 1 d. sumažintas neformaliojo (sportinio) ugdymo organizatoriaus etatas paliekant 0,5 etato. 2013 m. sausio 31 d. įsakymu V1-12 nuo 2013 m. vasario 1 d. patvirtintas darbo laiko grafikas.

Labūnavos pagrindinės mokyklos direktoriaus pavaduotojai ugdymui buvo neteisingai apskaičiuotas už 2012 m. liepos – gruodžio mėnesius priklausantis 30 proc. priedas, kaip laikinai einančiam direktoriaus pareigas. Susidarė 240,66 Lt permoka.

Audito metu permoka gražinta.

Apskaitos organizavimas

Labūnavos pagrindinė mokykla tvarkė apskaitą nesilaikydama teisės aktų reikalavimų.

Audito metu nustatėme, kad mokykloje buhalterinė apskaita tvarkoma netinkamai – neužtikrinami Buhalterinės apskaitos įstatymo⁸ 4 straipsnyje numatyti reikalavimai apskaitos informacijai, kad ji būtų tinkama, objektyvi ir palyginama, išsami ir naudinga vidaus ir išorės vartotojams. Nesivadovaujant Buhalterinės apskaitos įstatymo⁸ 16 straipsnio reikalavimais mokykloje pagal jo poreikius nėra patvirtinta apskaitos registru forma, turinys ir skaičius, ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitos registruose neregistruojami. 2012 metų suvestiniuose apskaitos registruose (asignavimų knygoje, bandomajame balanse) pateikti duomenys yra iškraipyti.

Egzistuoja rizika, kad finansinėse ataskaitose gali būti nurodyti klaidingi sąskaitų likučiai.

Mokykla pateikė 2012 metų finansinių ataskaitų rinkinį pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nustatytą formą, tačiau 2012 metų finansines ataskaitas sudarė ne pagal sąskaitų duomenis. Pagrindinė informacija reikalinga biudžeto ir finansinių ataskaitų rinkiniams sudaryti surinkta iš įvairių kompiuterine programa suformuotų apskaitos ataskaitų, formuojant reikiamų operacijų apyvartas.

⁸ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (2008-11-14 Nr. X-1823 redakcija).

REKOMENDACIJOS

Kėdainių rajono Labūnavos pagrindinės mokyklos direktorei Ritai Karnilavičienei:

1. Pareikalauti iš atsakingų darbuotojų, kad ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai būtų registruojami patvirtintuose apskaitos registruose Buhalterinės apskaitos įstatymo ir VSAFAS nustatyta tvarka.
2. Užtikrinti ir kontroliuoti, kad mokykloje metinė inventorizacija būtų atliekama pagal Inventorizacijos taisykles bei Viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartų (VSAFAS) reikalavimus.
3. Įpareigoti atsakingus darbuotojus:
 - per 30 dienų mokyklos internetiniame tinklalapyje paskelbti viešųjų pirkimų taisykles, pirkimų planus.

Savivaldybės kontrolierė

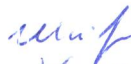
Zita Valiauskienė

Vyr. specialistė

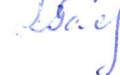
Rūta Lukoševičienė

Vyr. specialistė

Vilma Unikienė

Vyr. specialistė

Angelina Gadeikienė